

AP Pension livsforsikringsaktieselskab

CVR 18530899

Halvårsrapport 2017

Indholdsfortegnelse

Hoved- og nøgletal	1
Ledelsesberetning.....	2
Ledelsespåtegning	4
Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse	5
Balance	6
• Aktiver	6
• Passiver.....	7
Egenkapitalopgørelse	8
Noter	9

Hoved- og nøgletal

HOVEDTAL

Alle beløb er i mio. kr.	1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016	2015	2014
Løbende præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	2.575	2.596	4.438	4.276	4.303
Engangspræmier (indskud)	1.277	1.375	2.474	2.849	2.735
Præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	3.852	3.971	6.912	7.125	7.038
Præmier ekskl. syge- og ulykkesforsikring	3.474	3.622	6.433	6.643	6.612
Forsikringsydelse	-3.541	-3.890	-7.906	-6.255	-6.381
Investeringsafkast	2.177	3.632	6.023	2.637	10.435
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	1.906	3.120	5.244	2.352	8.888
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-119	-106	-223	-187	-146
Resultat af genforsikring	9	9	20	6	12
Forsikringsteknisk resultat	236	227	756	307	563
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-194	-405	-889	-130	-175
Resultat før ændring i kollektivt bonuspotentiale/fortjenstmargen	153	77	701	644	1.803
Årets resultat	18	-93	-31	176	418
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	97.373	94.562	95.500	91.501	89.194
Egenkapital, i alt	3.362	3.285	3.346	3.378	3.279
Aktiver, i alt	107.274	108.267	105.919	103.785	103.722

NØGLETAL

	1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016	2015	2014
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	0,4%	6,1%	6,7%	1,9%	14,5%
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	5,2%	0,3%	6,5%	0,0%	0,0%
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	3,75		4,25		
Omkostningsprocent af hensættelser	0,13%	0,14%	0,25%	0,25%	0,20%
Omkostninger pr. forsikret (kr.) *	1.628	1.485	1.549	1.329	1.052
Egenkapitalforrentning efter skat	0,5%	-2,8%	-0,9%	5,2%	13,6%
Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital	-	-4,6%	-9,1%	6,6%	6,0%
Solvensdækning	529%	533%	639%	429%	217%
Nøgletal vedrørende syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	183,6%	192,0%	-678,3%	114,6%	102,0%
Bruttoomkostningsprocent	31,2%	17,7%	-98,0%	19,6%	18,1%
Combined ratio	212,5%	206,2%	-761,2%	130,1%	110,7%
Operating ratio	233,9%	211,0%	-578,1%	132,2%	114,3%
Relativt afløbsresultat	1,1%	-5,7%	-2,9%	-2,1%	1,4%

Hoved- og nøgletal for tidligere perioder er i henhold til sammenlægningsmetoden tilpasset som følge af fusion i 2015.

Hoved- og nøgletal for 2014 og 2015 er ikke tilpasset ændringer i ny regnskabsbekendtgørelse for 2016 bortset fra nøgletallet solvensdækning og balancerelaterede hovedtal for 2015. Øvrige hoved- og nøgletal er derfor ikke direkte sammenlignelige.

I de samlede bruttopræmier for syge- og ulykkesforsikring for 2016 og 1. halvår 2017, som indgår i nøgletallene, er medtaget regulering af præmiehensættelsen henførbare til tabsgivende forsikringer, hvorfor nøgletallene for syge- og ulykkesforsikring skal vurderes under hensyntagen hertil.

*) Omkostninger pr. forsikret er omregnet til helårsbasis.

Ledelsesberetning

AP Pensions resultat for første halvår 2017 viser en mindre fremgang i antallet af kunder, solide afkast, men også et regnskab, som fortsat er præget af underskud på syge- og ulykkesforsikringerne, store investeringer i løsninger, der forbedrer kundeoplevelsen, samt omkostninger som følge af stigende regulering.

Samlet set er det et regnskab, der afspejler, at AP Pension er et velkonsolideret selskab, der fastholder prioriteringen af de strategiske indsatser og samtidig agerer i et stærkt konkurrencepræget marked.

AP Pension er et medlemsejet selskab og har på generalforsamlingen i april meddelt, at selskabet ultimo 2017 udlodder 500 mio. kr. til kunderne i form af det, der kaldes "AP Loyalitetsbonus". Udlodningen – der ikke er indregnet i halvårsrapporten – sker fra egenkapitalen til særlige bonus-sættelser type A og er endnu et bevis på den særlige værdiskabelse ved at være kunde i et kundeejet selskab.

Præmier

De løbende præmier faldt med 0,8 pct. fra 2.596 mio. kr. til 2.575 mio. kr.

De samlede præmier inkl. overførsler og engangspræmier udgjorde 3.852 mio. kr. i første halvår 2017 mod 3.971 mio. kr. i første halvår 2016.

Det er mindre tilfredsstillende, at de løbende præmier er faldet i 1. halvår 2017.

Solide afkast i første halvår

Kunder i gennemsnitsrente fik et afkast før pensionsafkastskat på 0,4 pct. i første halvår 2017.

Den nytegnende ugaranterede bestand i gennemsnitsrente, AP Stabil, fik et afkast på 2,7 pct.

De garanterede pensionsordninger i gennemsnitsrente fik i halvåret et afkast mellem -1,3 pct. og 1,8 pct.

Kunder med en pensionsordning i AP NetLink (markedsrente) har adgang til AP Pensions livscyklusfonde og profilfonde, hvor det er muligt både at vælge mellem AP Active, som er fuldt aktivt forvaltet, eller AP Fokus, som er til kunder, der ønsker lavere omkostninger men fortsat vil have en stor grad af aktiv forvaltning.

Livscyklusfonde i AP Active med henholdsvis 10, 20 og 30 år til udløb gav henholdsvis 4,32 pct., 6,36 pct. og 7,22 pct. i afkast inkl. kick back. Samlet set gav markedsrenteinvesteringerne et afkast på 5,2 pct.

Markedskommentarer

Første halvår af 2017 har været kendetegnet af en positiv stemning på de globale aktiemarkeder i lighed med andet halvår 2016. Kursstigningerne har været drevet af fremgang i den globale økonomi, hvor der har været synkron fremgang i både USA, Europa, Japan samt landene i emerging markets. Vækstfremgangen har været understøttende for virksomhedernes indtjening.

Den nye amerikanske præsident Donald Trump har ikke været i stand til at gennemføre store reformer, og han har heller ikke gennemført større finanspolitiske lempelser, som markedet var begyndt at indprise umiddelbart efter, han blev valgt i slutningen af 2016. Det er en af årsagerne til, at de lange amerikanske renter er faldet, og at den amerikanske dollar er blevet svækket i første halvår 2017.

Omvendt er frygten for handelskrige heller ikke blevet en realitet, så det har betydet, at emerging markets aktier og obligationer har oplevet gode afkast.

Der bliver fortsat ført en meget lempelig pengepolitik blandt de toneangivende centralbanker med historisk lave renter og obligationsopkøb. Den amerikanske centralbank er dog begyndt at stramme pengepolitikken og har af to omgange, i henholdsvis marts og juni hævet de pengepolitiske renter. Europa har overstået en række valg. Det vigtigste valg var det franske præsidentvalg, hvor Macron blev præsident på en agenda om pro-EU og pro-reformer. Hans valgsejr blev modtaget positivt af de finansielle markeder, som havde frygtet valg af anti-EU kandidaten Le Pen. Macrons valgsejr og vækstfremgang har betydet positive aktiemarkeder i Europa plus en svag rentestigning.

Afkastet i de garanterede produkter har været svagt negativt påvirket af den svage rentestigning. Afkastet i markedsrenteprodukterne er højere jo større aktievægt.

Konsolideringen er fortsat solid

Efter første halvår af 2017 er AP Pensions bonusgrad ekskl. AP Stabil forøget fra 16,1 pct. ved udgangen af 2016 til 16,2 pct.

AP Stabil, som er den nytegnende bestand, har i halvåret forøget det kollektive bonuspotentiale til 980 mio.kr. mod 875 mio.kr. ved udgangen af 2016.

Halvårsresultatet

AP Pension kom ud af første halvår 2017 med et resultat på 18 mio. kr. Resultatet overføres til egenkapitalen.

Resultatet er påvirket af et underskud på syge- og ulykkesforsikringer på 194 mio.kr. Dette afspejler bl.a., at konkurrencen på særligt invalide-dækninger fortsat er meget hård, hvilket medfører, at forsikringerne i øjeblikket sælges for billigt, og dermed overstiger skaderne de indtægter, som skal bruges til at dække dem. Dette forhold har nået et niveau, som er systematisk og utilfredsstillende. AP Pension har igangsat initiativer, som i løbet af en årrække skal forbedre lønsomheden i produktet. Der er således fortsat hensat til fremtidige forventede tab i forretningsområdet for de næste 2 år, og hensættelsen hertil er øget med 44 mio.kr. i første halvår. Endvidere er der i resultatet af syge- og ulykkesforsikringer indeholdt udgift vedrørende forøget risikomargen på 40 mio.kr.

Stigende omkostninger

De forsikringsmæssige driftsomkostninger udgør for halvåret 119 mio. kr. mod 106 mio. kr. for halvåret 2016.

Omkostningerne pr. forsikret omregnet til helårsbasis udgør for første halvår 1.628 kr. mod 1.485 kr. for første halvår 2016.

Årsagerne til stigningerne er henholdsvis stigende regulering og øgede udgifter til digitalisering. Sidstnævnte investering forventer AP Pension gradvist vil betale sig tilbage til kunderne, ikke blot i form af mere effektive processer og dermed lavere omkostninger på sigt, men også via bedre digitale oplevelser for kunderne.

Solidt selskab

AP Pension opgør solvenskapitalkravet som angivet i Finanstilsynets standardmodel, hvor hensættelserne opgøres med den volatilitetsjusterede rentekurve.

Solvenskapitalkravet er opgjort til 870 mio. kr.

AP Pension er med solvensdækningen på 529 pct. fortsat særdeles velkonsolideret.

Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2016, som indeholder den fulde beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

I overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen indeholder halvårsrapporten resultatopgørelse for perioden 1. januar – 30. juni 2017 med sammenligningstal for den tilsvarende periode det foregående år og hele det foregående år samt balance pr. 30. juni 2017 med tilhørende sammenligningstal pr. 30. juni 2016 og pr. 31. december 2016.

Herudover indeholder halvårsrapporten de noter, som er vurderet relevante for forståelsen af den økonomiske udvikling i halvåret og den finansielle stilling pr. balancedagen.

Der henvises i den forbindelse til omtalen i anvendt regnskabspraksis omkring fortjenstmargen og til note 38 i årsrapporten 2016, hvor effekten af en individuel beregning af kollektivt bonuspotentiale er gengivet. AP Pension har fortsat den opfattelse, at individuel beregning ikke giver et retvisende billede, og har derfor fastholdt princippet anvendt i årsrapporten 2016 ved udarbejdelsen af halvårsrapporten 2017.

Revision

Halvårsrapporten har ikke været genstand for revisorernes review eller revision.

Begivenheder efter balancedagen

Der er i perioden fra balancedagen og frem til regnskabets underskrift ikke indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for vurdering af halvårsrapporten.

Forventninger til fremtiden

Ekspansionen i den globale økonomi fortsætter, men fremgangen kommer til at være mindre kraftig end det vi har oplevet i første halvår 2017, og det vil begrænse muligheden for større aktiekursstigninger.

Statsrenten er negativ eller tæt på nul i Danmark, hvilket gør afkastmulighederne væsentligt svagere end historisk, og det giver investorerne et stærkt incitament til at se på andre muligheder end statsobligationer.

AP Pension investerer i stigende grad i produkter med kreditkomponenter, der kan erstatte statsobligationer samt reale aktiver, herunder især danske boligejendomme, hvor det løbende afkast er højere.

Ledespåtegning

Vi har dags dato aflagt halvårsrapporten for første halvår 2017 for AP Pension livsforsikringsaktieselskab.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står overfor.

København, den 25. august 2017

Direktion

_____
Bo Normann Rasmussen

Bestyrelse

_____
Niels Dengsø Jensen
formand

_____
Søren Tinggaard
næstformand

_____
Ole E. Hansen

_____
Søren Husted

_____
Karsten Laursen

_____
Jesper Loiborg

_____
Lasse Nyby

_____
Peter Thomasen

_____
Jørgen Wisborg

Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016
1	Bruttopræmier	3.473.531	3.622.182	6.432.545
	Afgivne forsikringspræmier	-1.012	-17	-17
	Præmier f.e.r., i alt	3.472.519	3.622.165	6.432.528
11	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	1.098.259	-138.874	2.110.829
12	Indtægter fra associerede virksomheder	23.015	-85.030	-47.728
	Indtægter af investeringsejendomme	486	501	-1.038
	Renteindtægter og udbytter mv.	1.249.296	1.633.085	2.692.780
2	Kursreguleringer	-119.042	2.291.106	1.410.476
	Renteudgifter	-3.103	3.110	-5.928
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-72.177	-71.805	-136.868
	Investeringsafkast, i alt	2.176.734	3.632.093	6.022.523
3	Pensionsafkastskat	-270.335	-512.420	-779.005
	Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	1.906.399	3.119.673	5.243.518
4	Udbetalte ydelser	-3.541.141	-3.890.374	-7.905.997
	Modtaget genforsikringsdækning	10.038	8.841	20.560
	Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-3.531.103	-3.881.533	-7.885.437
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-1.495.405	-2.344.732	-2.657.659
	Ændring i genforsikringsandel	0	0	-874
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-1.495.405	-2.344.732	-2.658.533
	Ændring i fortjenstmargen	-419	-106.749	-274.939
18	Ændring i overskudskapital	0	23.434	264.963
5	Erhvervsomkostninger	-28.512	-21.659	-46.528
	Administrationsomkostninger	-134.317	-122.962	-259.002
	Refusion fra tilknyttede virksomheder	43.811	38.929	82.884
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-119.018	-105.692	-222.646
6	Overført investeringsafkast	3.272	-99.838	-143.799
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	236.245	226.728	755.655
7	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-194.391	-405.195	-889.450
6	Egenkapitalens investeringsafkast	-25.902	61.681	69.705
	RESULTAT FØR SKAT	15.952	-116.786	-64.090
8	Skat	1.842	24.315	32.682
	PERIODENS RESULTAT	17.794	-92.471	-31.408
Til disposition:				
	Periodens resultat	17.794	-92.471	-31.408
	I alt	17.794	-92.471	-31.408
Foreslået anvendt således:				
	Foreslået udbytte	0	0	2.000
	Overført til overført overskud eller underskud	17.794	-92.471	-33.408
	I alt	17.794	-92.471	-31.408
	Periodens resultat	17.794	-92.471	-31.408
	Opskrivning af omvurderede aktiver efter pensionsafkastskat og henlæggelse til de forsikrede	0	0	0
	Anden totalindkomst i alt, jf. egenkapitalopgørelsen	0	0	0
	PERIODENS TOTALINDKOMST	17.794	-92.471	-31.408

Balance

Aktiver

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
9	Driftsmidler	3.210	2.679	3.069
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	3.210	2.679	3.069
10	Investeringsejendomme	174.183	218.230	180.845
11	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	9.108.970	8.395.036	9.241.057
12	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.075.352	1.022.213	1.073.548
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	10.184.322	9.417.249	10.314.605
	Kapitalandele	343.371	1.367.188	558.323
	Investeringsforeningsandele	8.155.259	9.754.399	10.040.440
	Obligationer	36.262.843	41.779.676	35.325.288
	Pantesikrede udlån	4.670.565	3.345.506	4.409.543
	Andre udlån	530	1.058	699
	Øvrige	5.312.566	5.253.615	5.677.647
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	54.745.134	61.501.442	56.011.940
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	65.103.639	71.136.921	66.507.390
13	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	39.186.973	35.567.907	37.346.697
	Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	186.278	342.002	180.166
	Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	186.278	342.002	180.166
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	303.757	271.264	258.025
	Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	303.757	271.264	258.025
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	161.451	9.815	161.451
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	393.345	74.603	169.133
	Andre tilgodehavender	33.539	106.999	37.389
	TILGODEHAVENDER, I ALT	1.078.370	804.683	806.164
	Aktuelle skatteaktiver	80.576	228.012	222.578
	Pensionsafkastskat	176.713	0	0
	Likvide beholdninger	1.102.932	4.489	443.300
	ANDRE AKTIVER, I ALT	1.360.221	232.501	665.878
	Tilgodehavende renter	475.504	473.634	564.788
	Andre periodeafgrænsningsposter	66.284	48.736	25.329
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	541.788	522.370	590.117
	AKTIVER, I ALT	107.274.201	108.267.061	105.919.315

Passiver

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
14	Aktiekapital	1.000	1.000	1.000
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849	273.849
	Reserver, i alt	273.849	273.849	273.849
	Overført overskud eller underskud	3.086.832	3.009.975	3.069.038
	Foreslået udbytte	0	0	2.000
14	EGENKAPITAL, I ALT	3.361.681	3.284.824	3.345.887
18	Overskudskapital	0	241.530	0
16	Anden ansvarlig lånekapital	90.000	90.000	90.000
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	90.000	331.530	90.000
	Præmiehensættelser	771.772	111.369	600.033
17	Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente	53.903.954	55.357.614	54.422.553
19	Livsforsikringshensættelser, markedsrente	38.055.920	34.781.364	36.041.922
	Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	1.719.645	1.551.036	1.719.226
	Erstatningshensættelser	2.696.913	2.491.301	2.573.558
	Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	147.386	221.569	107.225
	Hensættelser til bonus og præmierabatter	77.829	47.621	35.168
	HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	97.373.419	94.561.874	95.499.685
	Udskudte skatteforpligtelser	112.794	86.676	112.699
20	Andre hensættelser	4.270	6.292	5.062
	HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	117.064	92.968	117.761
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	236.627	206.685	259.327
	Gæld i forbindelse med genforsikring	32.314	0	2.329
	Gæld til kreditinstitutter	450.578	4.452.554	728.039
	Gæld til tilknyttede virksomheder	204.427	631.733	451.109
	Anden gæld	5.305.463	4.602.485	5.321.057
	GÆLD, I ALT	6.229.409	9.893.457	6.761.861
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	102.628	102.408	104.121
	PASSIVER, I ALT	107.274.201	108.267.061	105.919.315

21 Sikkerhedsstillelser

22 Eventualaktiver og -forpligtelser

Egenkapitalopgørelse

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

Egenkapitalopgørelse 1. halvår 2017	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud eller underskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2017	1.000	273.849	3.069.038	2.000	3.345.887
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-2.000	-2.000
Årets resultat	0	0	17.794	0	17.794
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.06.2017	1.000	273.849	3.086.832	0	3.361.681

Egenkapitalopgørelse 1. halvår	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud eller underskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2016	1.000	273.849	3.102.446	1.000	3.378.295
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat			-92.471	0	-92.471
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.06.2016	1.000	273.849	3.009.975	0	3.284.824

Egenkapitalopgørelse 2016	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Overført overskud eller underskud	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2016	1.000	273.849	3.102.446	1.000	3.378.295
Udbetalt udbytte i året	0	0	0	-1.000	-1.000
Årets resultat	0	0	-33.408	2.000	-31.408
Værdiregulering af omvurderede aktiver til dagsværdi			14.843		14.843
Pensionsafkastskat af opskrivninger			-2.272		-2.272
Ovf. til kollektivt bonuspotentiale efter pensionsafkastskat			-6.892		-6.892
Ovf. hensættelser til unit linked kontrakter efter pensionsafkastskat			-5.679		-5.679
Anden totalindkomst	0	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.2016	1.000	273.849	3.069.038	2.000	3.345.887

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016
1	Bruttopræmier			
	Løbende præmier	2.332.232	2.384.938	4.237.081
	Engangspræmier	1.277.358	1.374.817	2.474.432
	Arbejdsmarkedsbidrag	-136.059	-137.573	-278.968
	Bruttopræmier	3.473.531	3.622.182	6.432.545
	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	435.630	626.531	1.054.034
	Forsikringskontrakter tegnet som led i ansættelsesforhold	2.623.325	2.559.186	5.078.434
	Gruppelivskontrakter	550.635	574.038	579.045
	Arbejdsmarkedsbidrag	-136.059	-137.573	-278.968
	Bruttopræmier	3.473.531	3.622.182	6.432.545
	Kontrakter med bonusordning	1.571.988	1.816.763	2.825.606
	Kontrakter for markedsrenteprodukter	1.901.543	1.805.419	3.606.939
	Bruttopræmier	3.473.531	3.622.182	6.432.545
Præmieindtægten vedrører udelukkende direkte dansk forretning				
Antal forsikrede (stk.)	Individuelt tegnede forsikringskontrakter	22.282	21.226	21.895
	Forsikringskontrakter tegnet som led i et ansættelsesforhold	102.671	102.767	102.591
	Gruppelivskontrakter	214.405	193.378	215.690
2	Kursreguleringer			
	Investeringsejendomme	-883	-191	2.078
	Kapitalandele	516.418	17.028	-115.327
	Investeringsforeningsandele	381.871	-213.700	498.228
	Obligationer	-447.788	1.084.114	387.111
	Pantesikrede udlån	0	-121	-121
	Andre udlån	-22.189	-75.081	-95.195
	Anfordringstilgodehavende	29.599	15.390	28.150
	Øvrige (afledte finansielle instrumenter)	-576.070	1.463.667	705.552
	Kursreguleringer	-119.042	2.291.106	1.410.476
3	Pensionsafkastskat			
	Individuel PAL	-375.777	-127.865	-544.095
	Institut PAL	105.442	-384.433	-226.167
	Regulering vedrørende tidligere år	0	-122	-8.743
Pensionsafkastskat	-270.335	-512.420	-779.005	
4	Udbetalte ydelser			
	Forsikringssummer ved død	-204.783	-168.021	-306.130
	Forsikringssummer ved kritisk sygdom	-3.700	-3.500	-7.400
	Forsikringssummer ved invaliditet	-8.548	-7.900	-14.206
	Forsikringssummer ved udløb	-103.068	-90.847	-168.585
	Pensions- og renteydelser	-810.635	-859.791	-1.685.171
	Tilbagekøb	-2.135.868	-2.392.256	-5.353.204
	Kontant udbetalte bonusbeløb	-274.539	-368.059	-371.301
Udbetalte ydelser	-3.541.141	-3.890.374	-7.905.997	
5	Erhvervsomkostninger			
	Provisioner af selskabets direkte kontrakter	880	687	-2.973
	Andre erhvervsomkostninger	-29.392	-22.346	-43.555
Erhvervsomkostninger	-28.512	-21.659	-46.528	
6	Egenkapitalens investeringsafkast og overført investeringsafkast			
	Forrentning af egenkapitalen	-25.902	61.681	69.705
	Overført investeringsafkast af syge- og ulykkesforsikring	22.630	38.157	74.094
Overført investeringsafkast	-3.272	99.838	143.799	

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016
7	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring			
	Præmieindtægter			
	Bruttopræmier	378.778	349.058	480.209
	Afgivne forsikringspræmier	-21.778	-10.111	-20.178
	/Ændring i præmiehensættelser	-171.739	-111.369	-600.033
	Præmieindtægter f.e.r., i alt	185.261	227.578	-140.002
	Forsikringsteknisk rente	-15.096	-5.282	-32.415
	Erstatningsudgifter			
	Udbetalte erstatninger	-170.391	-133.213	-305.078
	Modtaget genforsikringsdækning	19.228	27.393	41.183
	/Ændring i erstatningshensættelser	-135.769	-311.395	-389.959
	/Ændring i risikomargen	-40.161	-115.766	-1.422
	/Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	6.112	-9.493	-9.005
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-320.981	-542.474	-664.281
	Bonus og præmierabatter	-42.661	-10.397	17.485
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger			
	Erhvervsomkostninger	-17.921	-17.384	-38.465
	Administrationsomkostninger	-33.407	-24.457	-61.822
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber	275	339	3.423
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-51.053	-41.502	-96.864
	Investeringsafkast	50.139	-33.118	26.627
	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-194.391	-405.195	-889.450
	Bruttoerstatningsudgifter			
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	-333.398	-324.939	-634.050
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	27.238	-119.669	-60.987
	Bruttoerstatningsudgifter	-306.160	-444.608	-695.037
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter			
	Erstatningsudgifter vedrørende skader indtruffet i regnskabsåret	25.340	20.298	25.717
	Afløbsresultat vedrørende skader indtruffet i tidligere regnskabsår	0	-2.398	6.461
	Genforsikringens andel af erstatningsudgifter	25.340	17.900	32.178
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-280.820	-426.708	-662.859
	Afløbsresultat for egen regning	27.238	-122.067	-54.526
	Ændring i erstatningshensættelser			
	/Ændring i bruttoerstatningshensættelser, i alt	-123.356	-387.952	-469.841
	/Ændring i hensættelser for løbende ydelser som følge af diskontering overført til <i>Forsikringsteknisk rente og Investeringsafkast</i>	-12.413	76.557	79.882
	Ændring i erstatningshensættelser	-135.769	-311.395	-389.959
	Forsikringsteknisk rente			
	Beregnet forsikringsteknisk rente af præmiehensættelser opgjort efter §69a	3.498	12.663	2.580
	Diskontering af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	-18.594	-17.945	-34.995
	Forsikringsteknisk rente	-15.096	-5.282	-32.415
	Investeringsafkast			
	Investeringsafkast vedrørende regnskabsperioden, jf. note 6	22.630	38.157	74.094
	Overført til <i>Forsikringsteknisk rente</i>	-3.498	-12.663	-2.580
	Effekt af ændret diskonteringsgrad af erstatningshensættelser overført fra <i>Ændring i erstatningshensættelser</i>	31.007	-58.612	-44.887
	Investeringsafkast	50.139	-33.118	26.627

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	1. halvår 2017	1. halvår 2016	2016
8 Skat				
Aktuel selskabsskat af årets indkomst		-4.200	0	-25.582
Ændring i udskudt skat, tidligere år		0	2.374	-28.474
Ændring i udskudt skat		-114	26.057	31.069
Regulering til aktuel skat, tidligere år		5.371	0	59.697
Udenlandske skatter		785	-4.116	-4.028
Skat		1.842	24.315	32.682
9 Driftsmidler				
Kostpris primo		4.637	2.851	2.851
Tilgang		580	1.266	2.183
Afgang		-412	0	-397
Kostpris ultimo		4.805	4.117	4.637
Afskrivninger primo		-1.568	-1.262	-1.262
Tilgang		-315	-176	-455
Afgang		288	0	149
Afskrivninger ultimo		-1.595	-1.438	-1.568
Regnskabsmæssig værdi ultimo		3.210	2.679	3.069
10 Investeringsejendomme				
Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi primo		180.845	218.230	218.230
Tilgang		0	0	0
Afgang		-6.662	0	-40.120
Årets værdiregulering til dagsværdi		0	0	2.735
Dagsværdi/regnskabsmæssig værdi ultimo		174.183	218.230	180.845
11 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
Regnskabsmæssig værdi primo		24.212.442	21.941.032	21.941.032
Tilgang		500	719.766	977.590
Afgang		-1.585.722	-20.000	-67.009
Udbetalt udbytte		0	-750.000	-750.000
Resultat		1.098.259	-138.874	2.110.829
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		23.725.479	21.751.924	24.212.442
Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13		-14.616.509	-13.356.888	-14.971.385
I alt		9.108.970	8.395.036	9.241.057
Heraf foreslået udbytte		0	0	0
Supplerende oplysninger vedrørende kapitalandele i tilknyttede virksomheder (seneste regnskabsoplysninger):				
<u>Navn</u>	<u>Hjemsted</u>	<u>Ejerandel</u>	<u>Resultat</u>	<u>Egenkapital</u>
AP Ejendomme A/S	København	100%	95.117	5.699.804
AP Pensionsservice A/S	København	100%	-2.240	83.364
AP Invest Kapitalforening	København	84%	1.135.811	20.618.007
Investeringselskabet af 15. maj 2017 A/S	København	100%	0	500
nærpension A/S	København	100%	-734	8.389
Dansk Farmland K/S	Fredericia	100%	10.176	546.573
12 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Regnskabsmæssig værdi primo		2.108.679	2.066.745	2.066.745
Tilgang		63.036	67.440	221.648
Afgang		0	0	-37.721
Udbetalt udbytte		-69.882	-31.434	-109.108
Resultat - indregnet via resultatopgørelsen		23.015	-85.030	-47.728
Resultat - indregnet via anden totalindkomst		0	0	14.843
Kapitalandele i associerede virksomheder		2.124.848	2.017.721	2.108.679
Heraf indregnet under investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 13		-1.049.496	-995.508	-1.035.131
I alt		1.075.352	1.022.213	1.073.548

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
13	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter			
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	14.616.509	13.356.888	14.971.385
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.049.496	995.508	1.035.131
	Kapitalandele	5.947.084	3.736.735	5.321.189
	Investeringsforeningsandele	7.164.041	9.768.009	7.696.077
	Obligationer	10.409.036	7.714.603	8.322.775
	Anfordringstilgodehavender	807	-3.836	140
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	39.186.973	35.567.907	37.346.697
14	Egenkapital og kapitalgrundlag			
	Aktiekapital	1.000	1.000	1.000
	Aktiekapitalen består af 1 aktie à 1.000 t.kr. Aktiekapitalen er ikke opdelt i aktieklasser.			
	Kapitalgrundlag			
	Egenkapital	3.361.681	3.284.824	3.345.887
	Anden ansvarlig lånekapital	90.000	331.530	90.000
	Foreslået udbytte	-	0	-2.000
	Fortjenstmargen i solvensbalancen	1.583.616	1.428.345	1.583.231
	/Ændret værdiansættelse af immaterielle anlægsaktiver i solvensbalancen	-196.919	-146.533	-172.055
	/Ændrede indregningsprincipper for udskudt skat i solvensbalancen	-239.786	-239.786	-239.786
	Kapitalgrundlag i solvensbalancen	4.598.592	4.658.380	4.605.277
	Solvenskapitalkrav (solvens II)	869.608	873.625	721.255
	Minimumskapitalkrav (solvens II)	391.324	393.131	324.565
	Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav	4.598.592	4.658.380	4.605.277
	Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav	4.586.857	4.647.006	4.580.190
15	Sikkerhedsfond	273.849	273.849	273.849
	Af sikkerhedsfonden er 137.712 t.kr. henlagt af ubeskattede midler. Egenkapitalen i Finanssektorens Pensionskasse blev i forbindelse med fusion pr. 1. januar 2012 indskudt uden aktuel skattebetaling i overensstemmelse med reglerne i selskabsskatteloven. Hvis egenkapitalen nedbringes til mindre end 2.643 mio.kr., vil det udløse genbeskatning med op til 209 mio.kr. svarende til skat af den fra FSP indskudte egenkapital pr. 1. januar 2012. Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 76 er der ikke afsat udskudt skat af den ubeskattede del af sikkerhedsfonden eller den ved fusionen erhvervede ikke-selskabsbeskattede egenkapital, idet ledelsen med baggrund i realiserede resultater siden 2012 og forventninger til de kommende år ikke forventer, at der indtræffer en situation, der vil udløse beskatning.			
16	Anden ansvarlig lånekapital	90.000	90.000	90.000
	Lånet er ydet i overensstemmelse med reglerne om supplerende kapital i lov om finansiel virksomhed. Lånet er denomineret i danske kroner. Lånet er uamortisabelt og udløber den 15. september 2017. Dog forfalder lånet til betaling uden Finanstilsynets tilladelse, hvis AP Pension livsforsikringsaktieselskab træder i likvidation, erklæres konkurs eller omdannes til en virksomhed, der ikke er omfattet af den danske finansielle lovgivning. Rentesatsen er 4,8666% og renten har udgjort Omkostninger ved optagelse af ansvarlig lånekapital i året har udgjort	2.190	2.190	4.380
		-	-	-

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
17 Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente				
Livsforsikringshensættelser primo		54.422.550	52.934.837	52.934.837
Overført til/fra erstatningshensættelser primo		0	0	
Fortjenstmargen primo		1.136.931	897.875	897.875
Forsikringsmæssige hensættelser primo		55.559.481	53.832.712	53.832.712
Kollektivt bonuspotentiale primo		-5.771.966	-5.307.407	-5.307.407
Akkumuleret værdiregulering primo		-8.482.816	-7.511.650	-7.511.650
Retrospektive hensættelser primo		41.304.699	41.013.655	41.013.655
Bruttopræmier		1.571.987	1.816.763	2.825.605
Rentetilskrivning		656.932	669.192	1.367.759
Forsikringsydelse		-1.970.059	-2.160.786	-3.871.989
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus		-64.487	-74.971	-163.491
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus		-43.097	-18.828	-110.374
Overførsel fra/til unit-linked kontrakter		-199.843	167.938	243.536
Retrospektive hensættelser ultimo		41.256.132	41.412.963	41.304.701
Akkumuleret værdiregulering ultimo		7.783.377	9.583.077	8.482.817
Kollektivt bonuspotentiale ultimo		5.907.169	5.370.063	5.771.966
Forsikringsmæssige hensættelser ultimo		54.946.678	56.366.103	55.559.484
Fortjenstmargen ultimo		-1.042.724	-1.008.489	-1.136.931
Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente		53.903.954	55.357.614	54.422.553

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2017:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargen	Udlægskonto	Risikomargen
AIA R1-FSP 1,00%	661.868	0	65.586	10.660	0	1.396
R2 1,00%-2,00%	3.813.650	172.434	1.018.063	65.796	0	8.978
AIA 1,00%-2,00%	9.277.008	0	1.335.296	104.530	0	17.164
FSP 2,00%-3,00%	4.789.794	0	533.578	100.458	0	10.870
R3 2,00%-3,00%	1.781.608	0	394.010	31.862	0	3.843
R4 3,00%-4,00%	4.079.541	0	363.027	81.893	0	8.713
R5 4,00%-5,00%	12.857.452	0	1.012.001	253.713	0	26.248
I alt	37.260.921	172.434	4.721.561	648.912	0	77.212
Risikogrupper			204.630		0	
Omkostningsgrupper			857		0	
I alt			4.927.048		0	
			Afkastprocent	Bonusgrad		
AIA R1-FSP 1,00%			0,7%	9,8%		
R2 1,00%-2,00%			1,8%	30,7%		
AIA 1,00%-2,00%			0,8%	14,6%		
FSP 2,00%-3,00%			-1,0%	14,7%		
R3 2,00%-3,00%			1,1%	25,0%		
R4 3,00%-4,00%			-1,2%	11,4%		
R5 4,00%-5,00%			-1,3%	12,4%		

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargen	Udlægskonto	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AIA R1-FSP 1,00%	775.117	0	17.886		0	34.399		2,5%
R2 1,00%-2,00%	3.960.245	140.528	850.492		0	5.804		25,3%
AIA 1,00%-2,00%	8.956.044	0	1.133.905		0	41.893		13,3%
FSP 2,00-3,00%	5.130.014	0	599.793		0	6.760		16,0%
R3 2,00%-3,00%	1.928.181	0	297.941		0	22.937		18,4%
R4 3,00%-4,00%	4.471.802	0	437.706		0	5.799		12,9%
R5 4,00%-5,00%	13.761.224	0	1.256.214		0	59.810		15,0%
I alt	38.982.627	140.528	4.593.937	0	0	177.402		
Risikogrupper			196.779					
Omkostningsgrupper			999					
I alt			4.791.715					

Noter

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

17 Livsforsikringshensættelser - gennemsnitsrente (fortsat)

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Udlægskonto	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AIA R1-FSP 1,00%	689.711	0	55.800	11.673	0	1.449	5,1%	8,1%
R2 1,00%-2,00%	3.865.984	156.681	975.581	69.466	0	9.179	5,6%	29,1%
AIA 1,00%-2,00%	9.005.464	0	1.286.290	107.926	0	16.965	6,3%	14,7%
FSP 2,00%-3,00%	4.966.667	0	543.180	106.892	0	11.449	8,4%	14,7%
R3 2,00%-3,00%	1.847.721	0	367.128	33.965	0	3.967	4,4%	22,8%
R4 3,00%-4,00%	4.237.860	0	385.530	87.460	0	9.222	8,4%	11,8%
R5 4,00%-5,00%	13.303.682	0	1.081.404	269.249	0	27.647	7,6%	13,0%
I alt	37.917.089	156.681	4.694.913	686.631	0	79.878		
Risikogrupper			201.775		0			
Omkostningsgrupper			642		0			
I alt			4.897.330		0			

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2017:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Risikomargen
AP Stabil 0%	19.999	9.894.470	980.122	393.812	19.999
Gruppeliv mv. 0%	613.330	0	0	0	5.506
>5,00%	35.635	0	0	0	0
	668.964	9.894.470	980.122	393.812	25.505

	Afkastprocent	Bonusgrad
AP Stabil 0%	2,7%	104,6%
Gruppeliv mv. 0%	0,3%	0,0%
>5,00%	0,3%	0,0%

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet 30.06.2016:

	Garanterede ydelser	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	Bonuspotentiale på fripolicy-ydelser	Fortjenstmargin	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AP Stabil 0%	12.800	10.258.057	578.348	243.881	12.800	0,7%	103,1%
Gruppeliv mv. 0%	552.880	0	0	0	8.498	1,8%	0,0%
>5,00%	40.655	0	0	0	0	1,8%	0,0%
	606.335	10.258.057	578.348	243.881	21.298		

Fordeling af livsforsikringshensættelser efter forsikringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter ultimo for de forsikringsbestande, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2016:

	Garanterede ydelser	Individuelt bonus-potentiale	Kollektivt bonus-potentiale	Fortjenstmargin	Risikomargen	Afkastprocent	Bonusgrad
AP Stabil 0%	20.630	10.082.094	874.636	450.300	20.630	5,4%	102,9%
Gruppeliv mv. 0%	435.624	0	0	0	5.153	2,0%	0,0%
>5,00%	38.468	0	0	0	0	2,0%	0,0%
	494.722	10.082.094	874.636	450.300	25.783		

18 Overskudskapital

Saldo primo	-	264.963	264.963
Forrentning	-	-11.879	-17.720
Overført til/fra overskudskapital inkl. udbetalinger	-	-11.554	-247.243
Saldo ultimo	-	241.530	0

Noter

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
19	Livsforsikringshensættelser - markedsrente			
	Livsforsikringshensættelser primo	36.041.923	34.859.409	34.859.409
	Fortjenstmargen primo	582.296	546.413	546.413
	Forsikringsmæssige hensættelser primo	36.624.219	35.405.822	35.405.822
	Akkumuleret værdiregulering primo	173.635	-	-
	Retrospektive hensættelser primo	36.797.854	35.405.822	35.405.822
	Bruttopræmier	1.901.543	1.805.419	3.606.939
	Rentetilskrivning	1.636.752	63.094	1.914.579
	Forsikringsydelse	-1.571.083	-1.722.976	-4.012.660
	Omkostningstillæg	-44.623	-43.136	-85.997
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	2.285	-21.317	-13.189
	Overført til/fra overskudskapital, netto	-	4.943	225.895
	Overførsel til/fra bonusberettigede kontrakter	199.842	-167.937	-243.536
	Retrospektive hensættelser ultimo	38.922.570	35.323.912	36.797.853
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	-189.728	-	-173.635
	Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	38.732.842	35.323.912	36.624.218
	Fortjenstmargen ultimo	-676.922	-542.548	-582.296
	Livsforsikringshensættelser - markedsrente	38.055.920	34.781.364	36.041.922
20	Andre hensættelser			
	Posten omfatter resterende hensat forpligtelse til kontrakter på i alt oprindeligt 67 mio.kr. Forpligtelsen omfatter kontrakt med FSP's tidligere outsourcingleverandør Forca, samt huslejekontrakt på FSP's tidligere domicil.			
21	Sikkerhedsstillelser			
	Følgende aktiver til regnskabsmæssig værdi er medtaget i register efter §167 i lov om finansiel virksomhed:			
	Investeringsejendomme	174.183	218.230	180.845
	Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	25.879.838	18.366.131	26.375.983
	Kapitalandele	6.290.454	5.103.923	5.879.512
	Investeringsforeningsandele	8.179.820	19.300.078	11.982.112
	Obligationer	47.283.089	45.598.546	43.143.019
	Pantesikrede udlån	4.670.565	1.005.147	4.409.543
	Andre udlån	530	0	1.073
	Øvrige (herunder derivater mv.)	5.348.411	6.418.343	4.976.691
	Genforsikringskontrakter	186.278	351.818	180.166
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	161.451	0	161.451
	Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	393.345	74.603	169.133
	Anfordringstilgodehavender	649.762	4.489	686
	Tilgodehavende renter	475.504	473.634	564.788
	Registrerede aktiver i alt	99.693.230	96.914.942	98.025.002
22	Eventualaktiver og -forpligtelser			
	EU-domstolen har i 2014 afsagt en præjudiciel dom, hvorefter visse ydelser til investeringsforeningslignende pensionskasser potentielt kan fritages for moms. Østre Landsret har i 2015 truffet endelig dansk afgørelse i sagen og SKAT har i forlængelse heraf udsendt styresignaler herom. Styresignalerne implementerer praksisændringen i dansk praksis så pensionskasser og livsforsikringselskaber omfattes af momsfrigtagelsen. Selskabet har opgjort skønnet tilgodehavende efter retningslinjerne i styresignalerne. Den endelige definition af hvilke ydelser, der er omfattet af fritagelsen samt opgørelsen af kravenes endelige størrelse vil først blive afklaret ved sagsbehandling hos SKAT. Som følge af usikkerheden er tilgodehavendet ikke indregnet.			
	Selskabet hæfter ubegrænset og solidarisk for selskabsskat i andre sambeskattede selskaber i sambeskatningskredsen.			
	Selskabet er fællesregistreret med de øvrige virksomheder i AP-koncernen. Som følge heraf hæfter selskabet solidarisk for det samlede afgiftsilsvar med de øvrige virksomheder under fællesregistreringen.			
	Selskabet har givet tilsagn om yderligere investering i aktier, investeringsfonde mv. for et beløb på 4.905.287 t.kr. (2016: 4.530.081 t.kr.)			
	Selskabets størrelse og forretningsomfang indebærer, at selskabet til stadighed er part i diverse rets- og ankenævnsager. De verserende sager forventes ikke at få væsentlig indflydelse på selskabets finansielle stilling.			
	Selskabet har i 2016 modtaget stævning i form af gruppesøgsmål vedrørende omvalg til markedsrente i det tidligere FSP Pension i 2011. Stævningen mod selskabet kommer fra Foreningen Gruppesøgsmål, som omfatter 211 medlemmer. Selskabet fusionerede med FSP Pension i 2012. Det er sagsøgernes påstand, at omvalget skal annulleres, og at kunderne derved skal stilles, som om de ikke havde foretaget omvalg fra gennemsnitsrente til markedsrente. Sagerne har tidligere været behandlet i Ankenævnet for Forsikring og sagerne blev afgjort til selskabets fordel i 2016.			